

OECD *Multilingual Summaries*

Development Co-operation Report 2014

Mobilising Resources for Sustainable Development

Summary in Czech

Celý text si můžete přečíst na adrese: 10.1787/dcr-2014-en

Zpráva o rozvojové spolupráci za rok 2014

Mobilizace zdrojů pro udržitelný rozvoj

Přehled v českém jazyce

Rozvojové cíle pro nové tisíciletí měly být splněny do roku 2015. Řada rozvojových problémů však stále není vyřešena a kromě toho se objevují problémy nové. Mezinárodní společenství nyní pod záštitou Valného shromáždění OSN jedná o cílech pro období po roce 2015. Chce vytvořit jasně daný soubor cílů udržitelného rozvoje, které budou zahrnovat sociální, environmentální i ekonomické aspekty.

Tato zpráva o rozvojové spolupráci (druhá ze tří zpráv zaměřených na cíle pro období po roce 2015) se ptá, jakým způsobem lze mobilizovat zdroje potřebné k financování realizace těchto cílů.

Jak financovat udržitelný rozvoj?

Až donedávna se za hlavní zdroj prostředků pro financování rozvoje považovala oficiální rozvojová pomoc (ODA) (kapitola 1). Financování širšího souboru globálních cílů udržitelného rozvoje však bude vyžadovat mnohem více prostředků. Oficiální rozvojová pomoc je navíc pouze jedním ze zdrojů prostředků, které na podporu rozvoje plynou: v roce 2012 činila oficiální rozvojová pomoc téměř 135 miliard USD, což představovalo pouhých 28 % ze všech oficiálních a soukromých prostředků 29 členských zemí Výboru pro rozvojovou pomoc (DAC) OECD. Celkem v roce 2012 rozvojové země od zemí DAC získaly částku 474 miliard USD, do níž jsou zahrnuty i oficiální rozvojová pomoc a „další oficiální prostředky“: finanční prostředky poskytnuté veřejnými subjekty za podmínek blízkých tržním podmínkám a/nebo s komerčním motivem (kapitola 4); soukromé finanční prostředky poskytnuté za tržních podmínek, například přímé zahraniční investice (kapitola 5); soukromé příspěvky od dobročinných nadací a nevládních organizací (NGO) (kapitoly 8 a 9). Z toho je zřejmé, že nabídka zdrojů financí, z nichž mohou rozvojové země čerpat, se stále rozšiřuje a že jsou dostupné stále inovativnější možnosti, které mají velký potenciál a slibují ještě více prostředků (kapitoly 6, 11 a 15).

Množství variant, které popisuje tato zpráva o rozvojové spolupráci, svědčí o tom, že přichází nová éra možností financování rozvoje. Rozvojové země se vzájemně podporují v rámci spolupráce jižních států (kapitola 3), nové možnosti nabízí také nadace, přímé dary (kapitola 8) a sociální podnikání (kapitola 16) a velký potenciál má též převádění peněz od migrujících pracovníků do vlasti. Ne všechny tyto typy financování ovšem lze využívat podle stejných základních principů jako oficiální rozvojovou pomoc – a ne všechny z nich mají za cíl udržitelný rozvoj.

Proto je nezbytné podívat se na roli oficiální rozvojové pomoci ve vztahu k ostatním zdrojům v novém světě.

Roli rozvojové spolupráce v kontextu snah o dosažení udržitelného globálního rozvoje je nutné přehodnotit i z jiných než jen finančních důvodů:

- Udržitelný rozvoj už nespočívá jen v tom, že „Sever“ poskytuje „pomoc“ „Jihu“; jde o rovnoměrné sdílení příležitostí, odpovědnosti a zdrojů.

- Stále více rozvojových zemí podporuje svůj rozvoj z vlastních prostředků a poskytuje rozvojovou pomoc jiným zemím (kapitola 2).
- Potírání chudoby a udržitelný rozvoj stále více závisí na tom, jak se daří řešit „problémy bez pasu“ – ať již jde o války a konflikty (kapitola 19), problémy spojené s životním prostředím a klimatickými změnami (kapitola 18), nejisté finanční klima, nespravedlivé obchodní podmínky (kapitola 21) nebo infekční nemoci – tedy problémy, jejichž řešení tradiční strategie rozvoje nenabízejí (kapitola 17).

Řešení takovýchto problémů celosvětového rozsahu vyžaduje spolupráci všech stran, přičemž každá z nich musí přijmout odpovědnost za individuální i kolektivní kroky.

Oficiální rozvojová pomoc má stále význam

V situaci, kdy se na jedné straně otevírají nové možnosti a na druhé straně objevují nové problémy, je oficiální rozvojová pomoc pro udržitelný rozvoj i nadále velice důležitá, zejména jestliže se využívá strategicky a „chytře“. Příklady:

- Oficiální rozvojová pomoc může být zdrojem klíčových prostředků a podpory pro nestabilní a nejméně rozvinuté země, které obtížně získávají pomoc z jiných zdrojů (kapitola 19).
- Oficiální rozvojová pomoc může pomoci přesvědčit investory, aby investovali i v situacích, s nimiž jsou spojena vysoká rizika – může pomoci rozložit a sdílet rizika a vytvářet pobídky (kapitoly 11, 12 a 15).
- Oficiální rozvojová pomoc může zemím pomoci rozvinout jejich vlastní potenciál a zprostředkovat osvědčené postupy a umožnit jim shromažďovat a spravovat jejich domácí zdroje (kapitoly 7 a 14).
- Oficiální rozvojová pomoc může usnadnit vytváření příznivého prostředí pro rozvoj a investice díky reformám politických opatření, například v oblasti investic a obchodu (kapitola 12 a 21).

Rozvoj bude stále více financován zevnitř

Rozvojové země se při rozvoji více a více spoléhají na vlastní potenciál a vymaňují se ze závislosti na „pomoci“. Daří se jim to například díky tomu, že:

- Zefektivňují své daňové systémy. Výnosy z daní oficiální rozvojovou pomoc v absolutních číslech výrazně převyšují: v roce 2012 se v Africe na daních vybral celkem desetinásobek částky rozvojové pomoci, kterou tento kontinent dostal (kapitola 1, 7 a 14).
- Hledají kreativní možnosti využití narůstajícího fondu peněz, které migrující pracovníci převádějí ze zahraničí do vlasti. Tyto peníze jsou pro mnoho rozvojových zemí největším zdrojem finančních prostředků ze zahraničí. V roce 2012 se jejich objem vyšplhal na 351 miliard USD, což je více, než kolik přinesly oficiální rozvojová pomoc a přímé zahraniční investice (kapitola 10).
- Přijímají politická opatření a vytvářejí prostředí, jimiž lákají investory ze zahraničí, mimo jiné i z jiných rozvojových zemí (kapitola 12).
- Bojují proti korupci a únikům peněz nezákonnými finančními transakcemi (kapitola 13).

Další kroky

Svět je schopen udržitelný rozvoj financovat – potřebné zdroje jsou k dispozici. Úkolem mezinárodního společenství nyní je, aby dostupné možnosti financování skutečně využilo, koordinovalo a sledovalo tak, aby umožnily naplnění cílů pro období po roce 2015. Tato zpráva vyzdvihuje například tyto klíčové kroky:

- zaměření oficiální rozvojové pomoci tam, kde je nejvíce zapotřebí – do nejméně rozvinutých zemí a nestabilních států – a její využití k mobilizaci dalších zdrojů;
- úprava konceptu oficiální rozvojové pomoci tak, aby plnila svůj účel ve stávajícím finančním prostředí;
- inovativní využívání všech zdrojů finančních prostředků, jež mohou přispět k naplnění globálních cílů udržitelného rozvoje pro období po roce 2015;
- zlepšení úrovně spolupráce a vzájemné podpory mezi všemi poskytovateli finančních prostředků v souvislosti s aktivitami směřujícími k naplnění globálních cílů udržitelného rozvoje pro období po roce 2015;

- podpora reforem místních a globálních politických opatření v oblasti daní, financování, investic a obchodu a zajištění souladu mezi domácími a mezinárodními politickými řešeními;
- zkvalitnění legislativy a spolupráce nezbytné k zamezení nezákonným mezinárodním transakcím;
- politicky odvážný a inovativní přístup k financování globálních veřejných statků, jako je stabilní klima či mír a bezpečnost, a zahájení vytváření struktur a mechanismů, které tyto statky umožní zajistit.

© OECD

Tento přehled není oficiálním překladem OECD. OECD-oversettelse.

Reprodukce tohoto přehledu je povolena, jsou-li uvedena autorská práva OECD a název původní publikace.

Vícejazyčné přehledy jsou překlady výtahů z publikací OECD původně publikovaných v angličtině a francouzštině.

Jsou zdarma k dispozici v internetovém knihkupectví OECD www.oecd.org/bookshop

Další informace vám poskytne Odbor pro legislativu a překlady při OECD, Ředitelství pro veřejné záležitosti a komunikaci rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Navštivte naši internetovou stránku www.oecd.org/rights

Přečtěte si na portálu OECD iLibrary plné znění anglické verze!!

© OECD (2014), *Development Co-operation Report 2014: Mobilising Resources for Sustainable Development*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/dcr-2014-en